סיפורי סבא

הרב שלא ויתר על אף אחד

⚽ ילד מהשכונה שובר עציץ והולך כאילו לא קרה כלום, והילדים כבר בטוחים שהם יודעים מי הוא. ביום פטירתו של מרן הרב עובדיה יוסף, סבא חיים ושניר כהן בוחרים סיפור על נער שבעט בכדור והעיף את כובעו של הרב, ובמקום נזיפה קיבל הזמנה לקידוש. סיפור על אכפתיות, אמון ועל כוחה של הזדמנות אחת לשנות חיים שלמים.

מאת:	חגי כהן, סיפורי סבא
לגילאים:	3-12

❤️ סיפורי סבא: הרב שלא ויתר על אף אחד

🌍 לפעמים כל מה שילד צריך הוא שמישהו יראה אותו

שלום לכל הילדים המתוקים, וברוכים הבאים לעוד פרק של "סיפורי סבא"!
אחר הצהריים אחד חזרו הילדים לבית משפחת כהן בכרם קדוש. אורי עוז הניח את התיק שלו ליד הדלת, נויה נכנסה למטבח לקחת משהו לאכול, ואחיה וזיו התווכחו מי יקבל ראשון את הכדור החדש. נטע כבר היה בחוץ, מוכן למשחק.
כעבור כמה דקות נשמעו צעקות מהחצר. אחד הילדים מהשכונה בעט בכדור בחוזקה. הכדור פגע בעציץ של השכנים, והעציץ התנפץ לרסיסים.
"מה עשית?!" צעק עליו אחד הילדים.
הילד הסתכל על העציץ השבור, משך בכתפיו ואמר: "אז מה? זה רק עציץ!"
"אתה תמיד עושה בלגן!" אמר אחיה בכעס.
הילד הרים את הכדור והתרחק מהמקום.
נויה הסתכלה אחריו. "למה הוא תמיד מתנהג ככה? עכשיו אפילו לא אכפת לו שהוא שבר משהו."
אורי עוז אמר: "אם הוא היה מתנהג ככה אצלי בכיתה, כבר מזמן היו מפסיקים לשחק איתו."
בערב, כשהגיעו הילדים לבית המדרש, סבא חיים הבחין שהם שקטים מהרגיל.
"מה קרה לכם היום?" שאל.
אחיה סיפר על העציץ ועל הילד שהלך כאילו לא קרה כלום.
"אני לא מבין אותו," אמר אחיה. "למה הוא לא יכול פשוט להתנהג יפה?"
סבא חיים הקשיב ולא מיהר לענות.
"אתם יודעים," אמר לבסוף, "לפעמים אנחנו רואים ילד שעושה מעשה לא טוב, ומיד מחליטים שאנחנו כבר יודעים מי הוא. אבל אולי אנחנו מכירים רק את מה שהוא עושה, ולא את מה שעובר עליו."
נויה שאלה: "אז מה צריך לעשות? להתעלם ממה שהוא עשה?"
"לא," השיב סבא חיים. "אם מישהו שובר משהו, צריך ללמד אותו לקחת אחריות. אבל אפשר לעשות את זה בלי לשבור גם את הלב שלו."
הוא ניגש אל הספר המיוחד והניח עליו את ידו.
"והשבוע," אמר סבא חיים, "חל יום פטירתו של מרן הרב עובדיה יוסף. חשבתי שנלמד עליו היום, אבל אני מתלבט איזה סיפור כדאי לנו לשמוע. היו כל כך הרבה סיפורים על הרב הגדול הזה. איזה מהם יוכל ללמד אותנו משהו חשוב?"
הספר נפתח, אבל הפעם קרה משהו משונה. הדפים החלו להתהפך במהירות, נעצרו, ושוב התחילו לנוע. סבא חיים הביט בהם בסקרנות.

"מה קרה, ספר יקר? אתה הרי תמיד יודע לאן לקחת אותנו!"
על הדפים הופיעו לרגע מילים, ואחר כך תמונות של הרב עובדיה יוסף יושב ולומד.
הספר המשיך לדפדף, כאילו גם הוא מחפש את הסיפור המתאים.
לפתע שניר כהן, שעמד קרוב לספר, הרים את ידו בהתלהבות.
"סבא, אולי נספר על הילד ששיחק כדורגל, בעט בכדור ופגע בכובע של הרב עובדיה? במקום לכעוס עליו, הרב הזמין אותו לביתו, דאג לו וקירב אותו לתורה, עד שהילד גדל והפך לדיין בבית הדין הרבני!"
הספר עצר מיד את הדפדוף. הדפים נפתחו לרווחה, ועליהם הופיע ציור של כדורגל לצד כובע של רב.
סבא חיים חייך. "איזה רעיון נפלא, שניר כהן! זה בדיוק סיפור שיכול לעזור לנו להבין שלפעמים מאחורי ילד שמתנהג לא יפה מסתתר ילד שזקוק למישהו שיאמין בו."
הספר החל לזהור, והרוח המוכרת נשבה בבית המדרש. הילדים הרגישו שהחדר מסתובב סביבם, וכעבור רגע מצאו את עצמם ברחובות ירושלים של פעם.

⚽ הכדור שפגע בכובע

ברחבה סמוכה לבית כנסת שיחקה קבוצת נערים בכדורגל. הם רצו, צעקו וצחקו, והכדור עבר במהירות מרגל לרגל.
ביניהם היה נער אחד שהכיר היטב את הרחובות, אבל פחות את בית הכנסת ואת עולם התורה. הוא לא מצא בביתו את כל תשומת הלב והחום שהיה זקוק להם, ואת שעות היום העביר בעיקר עם חבריו.
באותו יום הוא בעט בכדור בכל הכוח.
הכדור התרומם באוויר ועף היישר אל ראשו של רב שעבר במקום. הכובע של הרב הועף מראשו ונפל על הרצפה.
הנערים פרצו בצחוק.
הנער שרץ להביא את הכדור התקרב לרב. הוא ציפה שיצעק עליו, אולי אפילו יגער בו מול כל החברים. הוא כבר הכין לעצמו כמה תשובות חצופות, למקרה שהרב יתחיל להטיף לו מוסר.
אבל הרב עובדיה יוסף התכופף, הרים את הכובע, ניער ממנו מעט אבק והניח אותו בחזרה על ראשו. אחר כך הביט בנער ואמר בנחת: "שלום, ילד. איך קוראים לך?"
הנער נעצר. הוא לא הבין מה קורה. הרב אפילו לא צעק עליו!
"למה אתה רוצה לדעת?" השיב הנער בחשדנות.
הרב לא נעלב. הוא הסתכל עליו בחיוך ושאל: "תגיד לי, אתה גר כאן בסביבה?"
"כן," ענה הנער בקצרה.
"ואיך בבית? ההורים שלך בריאים? במה הם עוסקים?"

הנער משך בכתפיו. הוא לא היה רגיל שמבוגרים מתעניינים בו באמת. בדרך כלל הם היו פונים אליו כדי להעיר לו, להתלונן עליו או לבקש ממנו להפסיק לעשות רעש.
"מה זה משנה לך?" שאל.
הרב עובדיה לא הרים את קולו ולא ניסה להעמיד את הנער במקומו. הוא המשיך לדבר אליו בנחת, כאילו אין לפניו ילד שהעיף לו את הכובע, אלא ילד ששווה להכיר.
בינתיים, החברים שעמדו מאחור התחילו לצחוק ולקרוא לנער שיחזור למשחק. הנער הביט בהם, אחר כך ברב, ולא ידע מה לעשות. הוא רצה להראות לחבריו שאף אחד לא יכול להביך אותו, אבל משהו בשיחה הזאת היה שונה. הרב לא ניסה לנצח אותו בוויכוח ולא גרם לו להרגיש קטן.
לפתע אמר הרב: "אתה יודע מה? אולי תבוא אליי הביתה לקידוש. נשב יחד, נאכל משהו, ותוכל לספר לי עוד קצת על עצמך."
הנער הביט בו בתדהמה.
"אני? לבוא אליך?"
"כן, אתה," השיב הרב בחיוך.
"למה שאני אבוא?"
"כי אני רוצה שתבוא," אמר הרב בפשטות.
הנער לא ידע מה לענות. הוא הביט שוב בחבריו, שכבר התרחקו מעט עם הכדור. חלק מהם עדיין צחקו, אבל הפעם הצחוק שלהם לא היה הדבר היחיד שהעסיק אותו.
הוא לא הבטיח שיבוא. הוא גם לא אמר תודה. הוא פשוט הסתובב וחזר אל חבריו, כאילו כל המפגש הזה לא עניין אותו בכלל.
אבל עמוק בפנים, ההזמנה נשארה איתו.
זיו הביט בסבא חיים ולחש: "סבא, למה הרב לא כעס עליו? הרי הנער פגע בו!"
סבא חיים השיב בשקט: "יכול להיות שהרב ידע שאם יכעס עליו עכשיו, הנער רק יתרחק עוד יותר. במקום להתמקד בכובע שנפל, הוא התעניין בילד שעמד מולו."
נויה הוסיפה: "אבל איך אפשר לדעת אם הילד באמת רוצה להשתנות?"
"לא תמיד יודעים מראש," אמר סבא חיים. "לפעמים צריך קודם לתת לאדם הזדמנות להרגיש שמישהו רוצה בקרבתו."

🍞 שולחן אחד, ילד אחד

כעבור זמן, הנער החליט להגיע לביתו של הרב.
הוא עמד בפתח לרגע והיסס. עכשיו, כשהגיע באמת, הוא כבר לא היה מוקף בחבריו. לא היה לו את מי להצחיק, ולא היה לו את מי להאשים אם ירגיש לא בנוח.
הרב קיבל אותו בשמחה, כאילו חיכה לבואו. הוא הזמין אותו לשבת ליד השולחן, ערך איתו קידוש ודאג שיהיה לו מה לאכול.

הנער הסתכל סביבו. הוא לא ידע אם מותר לו לקחת עוד משהו מהצלחת, אם הוא צריך לדבר או לשתוק, ואם עוד רגע הרב ייזכר במה שקרה ברחוב ויתחיל לנזוף בו.
אבל הרב לא השפיל אותו ולא החזיר אותו שוב ושוב אל הטעות שעשה. הוא התעניין בו, הקשיב לו ונתן לו להרגיש שהוא אורח רצוי.
לאט לאט, הנער התחיל להרגיש שהוא יכול להישאר.
הילדים שהיו שם עם סבא חיים הביטו במחזה בהתרגשות.
"סבא," לחש זיו, "הוא באמת הגיע!"
"נכון," אמר סבא חיים. "לפעמים הזמנה אחת יכולה לפתוח דלת. אבל מה שחשוב הוא מה עושים אחרי שהאורח נכנס."
והמפגש הזה לא נשאר חד-פעמי. הרב עובדיה יוסף המשיך לקרב נערים שהסתובבו ברחובות, לפתוח בפניהם את ביתו ולעזור להם למצוא את דרכם אל התורה.
הוא לא ציפה שילד ישתנה ביום אחד. הוא נתן להם זמן, יחס אישי ואמון.
הנער, שבהתחלה הגיע עם כדור שפגע בכובע, זכה להכיר עולם שלא הרגיש קודם שהוא שייך אליו. בהמשך למד בישיבה, התקדם בלימודיו ולימים נעשה דיין בבית הדין הרבני.
הילד שפעם לא חשב הרבה על בית הכנסת הפך לאדם שתפקידו לשבת בדין תורה ולסייע לאנשים לברר את דרכם על פי ההלכה.
הילדים הביטו זה בזה בתדהמה.
"כל זה התחיל מכדור שפגע בכובע?" שאל נטע.
סבא חיים חייך. "לא הכדור שינה את חייו. העובדה שמישהו עצר, ראה אותו ולא ויתר עליו, היא שעזרה לו למצוא דרך אחרת."

❤️ לא מוותרים על אדם

הספר נסגר, והילדים חזרו לבית המדרש.
נויה הייתה הראשונה לדבר.
"שניר כהן, איזה רעיון טוב היה לך!" אמרה בחיוך. "במקום לבחור סתם סיפור על הרב עובדיה, בחרת סיפור שממש גורם לנו להרגיש כמה היה אכפת לו מאנשים. אהבתי במיוחד שהוא לא ויתר על הילד, גם כשהילד התנהג אליו בחוצפה."
שניר כהן חייך במבוכה. "חשבתי שזה סיפור שיכול לעזור לנו להבין שלא תמיד יודעים מה עובר על מישהו אחר."
אורי עוז הוסיף: "אבל אם הילד שבר משהו, עדיין צריך להגיד לו שזה לא בסדר, נכון?"
"בוודאי," אמר סבא חיים. "אהבה לא אומרת שמוותרים על גבולות. היא אומרת שגם כשצריך לתקן מעשה רע, לא מוותרים על האדם שעשה אותו."
אחיה הנהן. "אז מחר אני אדבר עם הילד מהשכונה. נגיד לו שהוא צריך לעזור לתקן את מה ששבר, אבל אני גם אשאל אותו אם הוא רוצה לשחק איתנו."

למחרת, כשפגשו אותו, אחיה ניגש אליו.
"אתמול לא היה בסדר ששברת את העציץ והלכת," אמר לו. "צריך לקחת אחריות ולעזור לתקן."
הילד השפיל את עיניו. "אני יודע."
אחיה הוסיף: "אבל אם תרצה, אתה יכול לבוא לשחק איתנו. רק תשמור על הכדור קצת יותר קרוב לקרקע."
הילד הרים את ראשו. הוא חייך חיוך קטן.
"באמת?"
"באמת," אמר אחיה.
והפעם, כשהכדור הגיע לרגליו, הוא בעט בעדינות. הכדור התגלגל ישר אל אורי עוז.
כולם צחקו, והילד הצטרף אליהם.
באותו ערב הבינו הילדים משהו חשוב על מרן הרב עובדיה יוסף: הגדולה שלו לא הייתה רק בידיעות העצומות שלו בתורה, אלא גם ביכולת לעצור באמצע היום, לראות ילד שאחרים אולי היו מתרחקים ממנו, ולפתוח בפניו דלת.
כי לפעמים אדם לא צריך שמישהו יגיד לו שהוא רע. הוא צריך שמישהו יאמין שהוא יכול להיות טוב יותר.
ומעשה אחד של אכפתיות יכול לפתוח דלת לשינוי של חיים שלמים.